

Tájékoztató a lakóhely környezeti állapotáról

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja kimondja, hogy „A települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.”

Fentiek alapján a város környezeti állapotáról a rendelkezésre álló adatok alapján a következő tájékoztatást adom:

A települési környezet védelme érdekében végzett, illetve végzendő helyi feladatok az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- a) Környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtása és a hatáskörbe tartozó hatósági feladatok ellátása;
- b) Önkormányzati rendeletek kibocsátása a környezetvédelmi feladatok megoldása érdekében;
- c) Együttműködés a környezetvédelmi feladatokat ellátó egyéb hatóságokkal, szomszédos önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel;
- d) Környezeti állapot évenkénti elemzése.

A környezetvédelemmel kapcsolatos szabályozást alapvetően négy jogszabály, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény és ezeknek a végrehajtási rendeletei teremtik meg.

A hivatkozott jogszabályokat és a települési sajátosságokat figyelembe véve elkészült Gárdony Város új környezetvédelmi programja, mely tartalmazza a legfontosabb intézkedési területeket is. A program Gárdony Város honlapján minden érdeklődő számára elérhető.

Területhasználatok

Gárdony település közigazgatási területe 63,5 km², azaz 6350,3 ha, melyből belterület 1305 ha, külterület 4955,5 ha, zártkert 89,8 ha. Részletezve művelési áganként - szántó terület nagysága 2937,4 ha, erdőterület 319,6 ha, rét, legelő 271,3 ha, gyümölcsös 540 ha, kert 31,3 ha, szőlő 52,8 ha, nádas 395,4 ha, művelés alól kivett terület 1902,4 ha. A mezőgazdasági földterületek nagy része művelt, a rétek kis kivételtől eltekintve gondozottak.

Gárdony területén leginkább mészköves csernozjom talaj található, amely minőségileg megfelel a mezőgazdasági műveléshez.

Úthálózat

A belterületi önkormányzati utak közül 138,4 km kiépített és 16,7 km kiépítetlen. Az utak minősége több szempontból is javítandó (kátyú, vízelvezetés, por a zúzott köves utcákban). Gárdonyban 14,6 km kerékpárút van, valamint 60 km járda illetve gyalogút. A településen áthaladó állami közutak a „7” főközlekedési út, a 6212. jelű, a 6213. jelű és 62107 jelű közutak.

Minden évben megtörténik az ütőkátyúk javítása, valamint évről évre gyarapodik a felújított, aszfaltozott utcák száma.

2020. évben önkormányzati beruházásban: Kölcsey utca, a Kemény Zsigmond utca (7-es számú főt és a II. utca közötti szakasza), a Csokonai utca (III. – V. utca közötti és a XIII/XV. – Határ utca közötti szakaszai), a Vasút utca (Szövetkezet útja és a Strand utca közötti szakasza) és a Lóránt Péter utca (Ady utca útcsatlakozás felől 265 m hosszson) felújítása készült el.

70 %-ban önkormányzati, 30 %-ban lakossági finanszírozásban történt meg a Lehel utca (Szabadka u. és az Agárdi árok között), az Árpád utca (Szabadka és az Agárdi árok között), a Török Bálint utca (Szabadka utca és az Agárdi árok között), a IX. utca (Berzsenyi Dániel u. és Meggyfásor között), a Gyöngy utca (Üdülők útja és Varsa u. között), a Mátyás király utca (Szövetkezetek u. és Árok u. között), a Hunyadi János utca (Gesztenye sor és Petőfi u. között) és az Álmos vezér utca (Szövetkezetek u. és Árok u. között) aszfaltozása.

A gyalogosok kényelmesebb, biztonságosabb közlekedésének érdekében több járda építés/felújítás készült el: Gárdonyban a Gárdonyi G. utcai „kisovitól” a Vörösmarty utcában a társasházig, a Posta utcában az Arany J. utcától a Határ utcáig, a Kölcsey Ferenc utcában (parkolókkal együtt), Dinnyésen az Alkotmány utcában a Vörösmarty és Ady Endre utca közötti szakaszon, a Gárdonyi G. utca 2. és 46. számok közötti szakaszon, valamint a Kossuth utcában a Bika-völgyi sétány (pályázati támogatással)

Potenciális szennyező források

A település területein bár elszórva található elhagyott hulladékot, nincs illegális hulladéklerakó.

Gárdony közigazgatási területén ismert, kármentesítést igénylő talajszennyeződés nem található.

Tájsebek

Működő, illetve lezárt bánya a település közigazgatási határain belül nem található.

Hulladékgazdálkodás, hulladékgyűjtés

Gárdony Város Önkormányzat Képviselőtestületének a települési hulladékgazdálkodási közfeladatról szóló 21/2018 (XII. 14.) számú rendelete határozza meg a Gárdony város közigazgatási területén belüli a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási közszolgáltatást, igénybevételének módját és feltételeit.

Gárdony igazgatási területen kommunális szilárd hulladéklerakó nem üzemel. A Velencei-tavi Hulladékgazdálkodási Kft. (VHG) jelentős eszközállománnyal és létszámmal 2005. január 1-től végzi a Velencei-tó vonzáskörzetének teljes hulladékszállítási tevékenységet, a jogszabályi elvárásoknak megfelelően 2013. szeptember 1-től a VHG Kft. működését nonprofit gazdasági társaságként folytatja tovább. A Velencei-tavi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. 15 településen végzi a háztartási kommunális hulladékszállítást, valamint Velence és Gárdony városok, illetve Kápolnásnyék és Nadap települések területéről a zöldhulladék szállítást. A Közép – Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás által működtetett hulladékkezelési rendszeren belül az Unió előírásoknak megfelelően - kiemelten fontos szerepet kap a közvetlenül az ingatlanoknál képződő hulladékok szelektálása, a szelektíven gyűjtött hulladékok szállítása, előkezelése, minél teljesebb körű újrahasznosítása, így biztosítva a lerakóba beszállított hulladékmennyiség minimalizálását. Az évenként kiadott szállítási naptárban rögzítettek szerint havonta házhoz menő szelektív járatuk a teljes szolgáltatási területen elérhető.

A település tisztasága érdekében évente (előzetesen egyeztetett időpontban) egy alkalommal lomtalanítás van, melynek keretében elszállításra került a szervezett szemétszállítás során el nem szállítható, háztartásokban képződött felesleges nagydarabos hulladék, a veszélyes hulladék kivételével.

A 2012. évi CLXXXV (Ht.) törvény előírásainak való megfelelés miatt a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás a közszolgáltatókkal érvényes szerződést 2014. január 27 –i határidővel felmondta, és döntött arról, hogy a fentiekben megjelölt jogszabálynak való megfelelés miatt új közbeszerzési eljárást hirdet. A településük hulladékszállítási közszolgáltatási feladataira a Depónia – VHG Konzorcium eredményesen pályázott; a sikeres közbeszerzési eljárást követően megkötött közszolgáltatási szerződés alapján 2014. január 28-tól kezdődően a 15 település közigazgatási területén a Depónia – VHG Konzorcium végzi a települési hulladék összegyűjtését, elszállítását és kezelését. A 15 település közigazgatási területén kijelölt közszolgáltató a Depónia Hulladékkezelő és Településtisztasági Nonprofit Kft.

A Közszolgáltató a teljesítéshez vele konzorciális együttműködésben álló Szolgáltatót jogosult igénybe venni. A közszolgáltató a jelen szerződésben foglalt feladatok ellátására a "VHG" Velencei-tavi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságot (2481 Velence, Tópart u. 26.) bízta meg, aki jogosult a szolgáltatást teljes körűen ellátni, a közszolgáltató nevében eljárni.

A VHG Kft. telephelye 2019-ben pályázati támogatással elkészült.

Talajvíz és ivóvízellátás

A településen az ivóvíz szolgáltató a DRV Zrt. Belterületen az ivóvíz ellátottság teljes körűnek tekinthető, 159,8 km ivóvízhálózat épült ki. 2018-ban kiépítésre került az új agárdi városközpont vízellátását biztosító víziközmű gerinc. Az Őrház (új név Mester) utcai ipartelep mellett kiépült az új telephelyeket ellátó vízvezeték (természetesen a szennyvíz-elvezetéssel együtt). Üzemelő közkifolyók száma 11 db. Esetleges csőtörések esetén - a szakaszolásoknak köszönhetően - csak a legminimálisabb terület marad ivóvíz szolgáltatás nélkül.

Felszíni vizek, vízvezetés

Gárdony a Velencei-tó és a Dinnyés-Kajtori csatorna vízgyűjtő területén fekszik. A területére eső csapadékvizeket időszakos és állandó vízfolyások, árkok szállítják egyrészt a Velencei-tóba, illetve a keleti részekén a Dinnyés-Kajtori csatornába. A településen a csapadékvíz elvezetése nyílt vizes árokkaival, és helyenként zárt csatornával történik.

2018-ban megkezdődtek az állami beruházásban megvalósuló partfalrekonstrukció munkálatai. A „Velencei-tavi partfal komplex fenntartható rehabilitációja” pályázati projekt tervezett fizikai befejezése 2021. augusztus 31.

Szennyvízkezelés

A településen a DRV Zrt. látja el a vezetékes szennyvízelvezetéssel és ártalmatlanítással kapcsolatos feladatokat. A településen a szennyvíz elvezetésére elválasztott rendszerű közcsontra hálózatot létesítettek. A szennyvízcsatorna hálózat a belterületen 123,3 km hosszban épült ki, ezzel a csatornahálózat a város nagyobb hányadában kiépítésre került, a peremrészekén kisebb hányadban áll rendelkezésre, míg a külterületen nem rendelkeznek közcsontra hálózattal. A közcsontra hálózatra nem csatlakozó ingatlanokból a szennyvíz döntő hányadát a talajba szikkasztják. Az így okozott szennyezés a csatornahálózat fejlesztésének és a rácsatlakozás növelésének eredményeként az elmúlt 15 évben jelentősen csökkent.

Levegőtisztaság

A település környezetében légszennyező forrásként a településen áthaladó nagy forgalmú 7. sz. főút (Balatoni út), valamint kis mértékben a település alacsony forgalmú közútjai tekinthetők. Ezen kívül a gyakori nyugati szélirányból érkező, a mezőgazdasági területekről származó porterhelés

jelentkezhet.

Parlagfű okozta szennyezés egyre kevesebb alkalommal fordul elő, jellemzően a település külterületi részein.

Energiagazdálkodás

Az elektromos energiaszolgáltató a térségben az E.ON Energiaszolgáltató Kft. A lakásállományt meghaladja a villamosenergia-ellátottságot igénybevevő ingatlanok aránya, amit az ingatlanoknál előforduló többlet fogyasztói helyek és a külterületi, nem lakáscélú, de villamos energia ellátást igénylő ingatlanok indokolnak. Ezekből az adatokból a lakosság ellátottságára következtetni nem lehet, ezért mértékadónak tekinthető a szolgáltató ellátottságra vonatkozó megállapítása, miszerint az ellátottság teljes körű.

A gázszolgáltatást biztosító Nemzeti Közművek Zrt. tájékoztatása alapján folyamatosan emelkedik a fogyasztók száma, településen meghaladta a 6.100-t.

Az elmúlt években az önkormányzat pályázati támogatás útján illetve önerőből jelentős fejlesztéseket hajtott végre, melynek köszönhetően felújításra került a Nemzedékek Háza és a dinnyési óvoda épülete. Ezen fejlesztések mind hozzájárultak az épületek energiaigényének csökkentéséhez.

A Polgármesteri Hivatal épületében EU-s pályázati támogatásból megvalósított geotermikus rendszer biztosítja a fűtést, az elektromos energia igény túlnyomó részét a - szintén EU-s pályázati forrásból elkészült - napelemes rendszer látja el.

Az elmúlt években az energiafelhasználást több épületében csökkentette Gárdony Város Önkormányzat, homlokzati (ill. födém) hőszigetelés és homlokzati nyílászárók cseréje történt meg a dinnyési és az agárdi óvoda épületénél, a Polgármesteri Hivatal épületénél, valamint az agárdi Tündéerkert Bölcsődénél is. Idén befejeződött a gárdonyi iskola energetikai felújítása, melyet a Székesfehérvári Tankerületi Központ finanszírozott EU-s pályázati forrásból.

2020-ban pályázati támogatással elkészült a régi iskolakönyha és irodahelyiség/szoc. lakás teljes körű felújítása. A beruházás kapcsán elkészült a homlokzat és a födém hőszigetelése, teljes körűen a külső nyílászárók cseréje, új fűtési rendszer kialakítása, valamint napelemek elhelyezése.

2019-ben támogatást nyert el a város több intézményének napelemmel történő ellátására és a geotermikus rendszer bővítésére. Idén elkezdődött a geotermikus rendszer bővítésének megvalósítása az új termelő kút fúrásával. A napelemes beruházás közbeszerzési eljárása folyamatban van.

Gárdony Város néhány éve, folyamatosan egészíti ki a közvilágítást napelemes kandeláberekkel. Egyik legnagyobb ilyen beruházás a Gallér u. – Dinnyés kerékpárút megvilágítása volt. Tavaly az Agárd, Vasút utca Őrház utca felőli szakasz közvilágítása készült el hasonló műszaki tartalommal.

Zaj- és rezgésvédelem

Zajvédelmi szempontból a legnagyobb problémát jelentő közúti közlekedésből származó zaj a 7. sz. út leendő elkerülő szakaszának megépülésével mérséklődik. A vasúti eredetű zaj a vasútvonal felújításával csökkent, ami az érzékeny üdülőterületi környezetre vonatkozó zajvédelmi határértékek betartásával kezelhető.

Települési zöldfelületek és természeti környezet

A település zöldterületeihez tartoznak:

- járdák és az úttestek közötti zöldsávok, melyeknek gondozása kétféle módon történik. Magántulajdon esetén az ingatlantulajdonosok végzik, a fű nyírását előkertek gondozását, az önkormányzati területeken az önkormányzat végezteti el a rendszeres gondozást.
- sövények és fasorok,
- köztemető,
- egyéb zöldterületek.

A település közterületeinek, közparkjainak, köztemetője tisztántartásáról az önkormányzat Agárdi Zöld Kft-je gondoskodik, melynek során a fűnyírási munkálatok mellett a zöldhulladék, falevelek rendszeres összegyűjtésével, virágágyások beültetésével, gondozásával biztosítják a környezet elvárt színvonalú megjelenését.

Az átadott kerékpárút melletti zöldsáv karbantartása szintén önkormányzati feladat, ami több mint 6000 m²-es növekményt jelent.

Minden évben több alkalommal hirdet az önkormányzat közterületein növényültetést. Idén is önkéntesek sok – önkormányzat által biztosított – virággal, bokorral, fával díszítették a várost.

Dinnyés nyugati határában helyezkedik el a Dinnyési Fertő Természetvédelmi Terület, mely a Natura 2000 része.